

Vastaus valtuustoaloitteeseen: Äänekoski mukaan investointibuustiin

Sote-uudistus, geopoliittinen epävarmuus sekä inflaation ja korkotason nousu ovat aiheuttaneet merkittävää epätasapainoa kuntatalouteen valtakunnallisesti. Vaikutukset näkyvät selvästi myös Äänekoskella. Kustannustason nousun lisäksi kunnat ovat kohdanneet valtionosuuksien tuntuvia leikkauksia, mikä heikentää tulopohjaa ja kasvattaa sopeutustarvetta. Kaupunki on jo usean vuoden ajan toteuttanut talouden tasapainottamistoimia, ja säästöjen hakeminen jatkuu edelleen.

Samaan aikaan toimintaympäristömme muuttuu nopeasti. Metsä Woodin ilmoitetut laajat irtisanomiset vuosille 2025–2026 vaikuttavat työpaikkaomavaraisuuteen ja haastavat kaupungin elinvoimaa. Tässä tilanteessa talouden tasapainottamisen rinnalla on välttämätöntä vahvistaa tuottavuutta ja kasvattaa kaupungin tulopohjaa erityisesti teollisuuden, yritystoiminnan ja muiden avoimen sektorin elinkeinojen sijoittumisten ja kasvun kautta.

Teollisuus Äänekosken elinvoiman perustana

Äänekoski on vahva teollisuuskaupunki, mutta uusien yritysten määrä ja työpaikkojen kasvu eivät ole viime vuosina olleet riittäviä kompensoimaan rakennemuutoksia. Taustalla on kuitenkin merkittävä potentiaali: Metsä Groupin, Valtran ja muiden toimijoiden investoinnit, bio- ja kiertotalouden hankkeet, logistiikan kehittyminen sekä suuret teolliset laajennukset vahvistavat aluetta pitkällä aikavälillä.

Äänekosken kaupungin ja sen tytäryhtiön Äänekosken Kehitys Oy:n strategisten linjausten mukaan kaupungilla on mahdollisuus kehittää uusia teollisia ekosysteemejä, hyödyntää vihreän siirtymän ratkaisuja (mm. vety, hiilidioksidin hyödyntäminen), vahvistaa yritysten TKI-toimintaa sekä rakentaa pitkäjänteisesti uuden teollisuusalueen edellytyksiä. Tämä vaatii ennakkointia, laajoja verkostoja ja aktiivista investointien houkuttelua.

Äänekoskella on menossa Äkillisestä muutoksesta yhdessä kohti kasvua-hanke, jonka avulla hankitaan ostopalveluita uusien yritysten sijoittumiseksi paikkakunnalle, alueella toimivien yritysten kasvumahdollisuuksien lisäämiseksi sekä uusien liiketoiminta-alueiden synnyttämiseksi pitkällä tähtäimellä eli tavoitteena on saada alueelle uusia työpaikkoja ja tulovirtoja. Samalla on tarkoitus laajentaa toimintaa eri toimialoille. Tässä hankkeessa ei ole erikseen henkilöresurssia vaan toimenpiteet toteutetaan elinvoimayksikön omana työnä sekä ostopalveluina.

Aloitteessa esitetty teollisuusekspertti

Aloitteessa ehdotetaan, että kaupunki valjastaa kokeneen teollisuustoimialan asiantuntijan hankkimaan uusia teollisia toimijoita yhteistyössä nykyisten yritysten kanssa. Aloite tunnistaa oikean tarpeen: teollisten investointipäätösten tukeminen ja vaikuttavuus edellyttävät syvää toimialatuntemusta, laajoja verkostoja ja kykyä toimia ekosysteemiverkostossa, jotka ovat valtakunnallisesti nyt kasvavassa roolissa. Myös valtio on korostanut ekosysteemitointia investointien edistämiseksi teollisuuspuistoihin ja alueellisten innovaatioekosysteemien perustamista osana kasvupolitiikkaansa.

Kokeneen teollisuusekspertin—henkilön —käyttö voisi tuoda lisäresursseja erityisesti seuraaviin tehtäviin:

- Kotimaisten ja kansainvälisten teollisten investointien kartoittaminen ja kohdentaminen Äänekoskelle
- Yhteistyön tiivistäminen teollisuusyritysten, verkostojen ja TKI-kentän kanssa
- Teollisuusalojen trendien ja investointiaikeiden seuranta

- Kaupungin elinvoimayksikön ja/tai Äänekosken Kehitys Oy:n tukeminen investointien valmistelussa, maankäytön ennakkoinnissa ja sijoittumisedellytysten rakentamisessa
- Uuden suurteollisuuspuiston valmistelussa
- Puolustusteollisuuden kasvavien investointien ja kumppanuuksien aktiivinen selvittäminen

Arvio ja eteneminen

Aloite on linjassa kaupungin elinvoimapolitiikan ja Äänekosken Kehitys Oy:n strategisten tavoitteiden kanssa. Kaupunki tarvitsee entistä vahvempaa panostusta teollisten investointien houkutteluun pitkällä tähtäimellä, ja asiantuntijaresurssin hankkiminen mm. hankehaun kautta on täydentävä ja tarkoituksenmukainen keino vahvistaa tätä työtä tässä talouden tasapainottamistilanteessa.

Kaupungin elinvoimayksikkö ja/tai Äänekosken Kehitys Oy voivat yhdessä:

1. **Selvittää teollisuusekspertin tai asiantuntijatoimijan hankintamahdollisuudet kautta**, sisältäen toimintasuunnitelman, kustannusarvion, tehtäväkuvan ja tavoitteet.
2. **Arvioida resurssin sijoittamisen** (kaupungin elinvoimatoiminto vs. Äänekosken Kehitys Oy) kustannustehokkuuden ja toiminnallisen hyödyn perusteella.
3. **Kytkeä asiantuntijaresurssi osaksi kaupungin strategista investointityötä**, vihreän siirtymän teollisuusavauksia ja tulevia teollisuusaluehankkeita.
4. **Tehdä yhteistyötä valtakunnallisten investointitiimien, Business Finlandin sekä muiden verkostojen kanssa**, jotta Äänekoski pystyy hyödyntämään koko maan investointibuustin tarjoamat mahdollisuudet.

Yhteenveto

Aloitteessa esitetty tarve on perusteltu ja ajankohtainen. Talouden sopeutuksen rinnalla Äänekosken on välttämätöntä vahvistaa kasvun edellytyksiä. Uusien teollisten investointien houkuttelu ja nykyisen teollisuuden kilpailukyvyyn tukeminen ovat kriittisiä kaupungin tulevaisuuden elinvoiman ja työpaikkojen näkökulmasta. Teollisuusekspertin hankkiminen tukisi systemaattista ja vaikuttavaa investointityötä sekä vastaisi toimintaympäristön muutossaasteisiin.

Elinvoimajohtaja esittää, että aloitteessa kuvattu teollisuusekspertin hankinta otetaan valmisteluun hankevalmistelujen yhteydessä, ja asiasta tuodaan erillinen hanke-esitys päätöksentekoon vuoden 2026 aikana.